

te sigh här efter / hållandes wederbörande sträng hand där öfwer / at
denne Stadga må rätt warda tagen i ackoch effierkommen / sampe dee
öfrige effierlefivandes hwadh här vthi blifwer godt funnit/besalt / påbudt
och clausulerat, så färt hwar och en är at vndwika Wår hämbd och
onåde. Til yttermera wisso är detta medh Wårt Kongl. Secret och
Wår Högtåhrade älskelige Käre Friv Moders / sampe dee andre Wäre
och Wårt Rikes respectiue Förmyndares och Regerings / Vnder
skrift beträffadt. Datum Stockholm den 4. Decemb. An. 1660.

Hedewig Eleonora.

Per Brahe/
Grefwe til Wisinge
borg S. M. Droq.

Gustaff Baner/
4 R. Marschens skäl.

Carl Gustaff Wratt/
gel/ S. R. Ammiral.

Magnus Gabriel De La Gardie,
S. R. Sängler.

Gustavus Soop/
1 R. Statthöfdarens skäl.

MEMORIAL, 34. 33
På the Årender som aff
S. Excell. Her Öfwer Stå-
t-hållaren / tillijka medh Borgemästare och
Råd i thesse daghar äre beslutne / och på allmenne
Rådstufwu den 10. Maj 1661. pu-
blicerade.

I.
Medan som befinnes at then hellsamme
intention om Iustitiens tilbörliche admi-
nistration icke niuter aldeles sin effect,
vthan åthskillige Missbruk emoot / och öf-
wer then tilföremme fattade Ordning in-
rätta / En är godt funnit och beleswat / at samma Ord-
ning skal å Nno öfwersees / förbättras / och hwarion och
enon til rättelse tryckias och publiceras.

2. Sammaledes til at betaga the stoora missbruk
och bekostningar / på Trooloffningar / Bröllop / Barns-
döl / Kyrckiegångar / Begraffningar och Klådedräch-
ter / äre någre nyttige ordningar conciperade och för-
fattade / hwilke medh thet första publiceras skola.

3. Öfwer Kyrckiornes richtige och åhrliche råken-
skaper / Schole och Hospitals ordning / och the Fatti-
gas skötsel och vnderhåld / är ock i lijka måtto en godh
anstaldt giord / så wjda sigh för themma tiden hafwer
göra lätit.

4. Thet blifwer ock tillsagdt nu som tilföremme / at
ingen

ingen vnderstår sigh at tråda i annat Giffte / för: än han sine barn / om han några eger / tilböriligen affwitrat hafwer.

5. Item at the som några Förmynderskaper sigh vppåtagit hafwa / thet samma kungöra för Borgmästare och Rådhy / och sedan sine räkenskaper åhrligen affläggia.

6. Thet blifwer ock här medh åthwarnat at the som Testamenter och contracter äre sinnade at vprätta / thet samma til större försäkring göra medh Notario och witten / såsom ock sedan låta thet i Stadzens Protocoll antecknas / och aff then som wederbör effter Privilegiernas lydelse / verificeras.

7. Handelsdeelingen kan intet vphåswas / men ther något är emellan thet ena eller thet andra Gillet at jämka / thet wil Öfwer Ståthållaren medh Borgmästare och Rådhy förhöra / och effter billigheeten affhielpa.

8. Huru the Fremmande här i Staden handla / och sigh förhålla skole / ther öfwer är en ordning för thetta giord / hwilken ånyo blifwer öfversedd / och them fremmandom til rättelse medh thet aldraförsta publicerat.

9. Vthi hwar Societet och Gille / böra tilförordnade Aldermän och Bihittiare wårda sigh om thet som theras instruction åhr 1641. vthgiffwen / them til binder / i synnerheet at the som sigh til Köpenskap wele begifwa / låra then vthaff begynnelsen / och intet antages i then Societet, medh mindre the hafwa tiert hoos en åhrligh Köpman i 6. åhr / och warit hans Wederlagz Ewen i 2. åhr / och ställa borgen för sigh föra än the ther til antagas.

10. The

10. The skola ock hafwa gram vpsicht / vppå thet som emoot Handelsordnantiem och fördeeling pecceras, och när the thet förnimma / in för Borgmäst. och på Fracht Sammaran angifwa / besynerligh om flerd vthi Köpenskapen / falsk Alln / Måål och Wicht / och alt för obilligt siegrande vthi Währurna / Item at icke någon vnderstår sigh at drifwa Handel / som icke hafwer wunnit Buurkap / eller hafwer ther til särdeles loff och tilstånd.

11. Medh Ryssarna må ingen köpslagha / vthan i then eedsworne och bestälte Tolckens närwaru / icke heller effterlåtes Ryssarna handla medh någon Fremmande / eller ock Storförstens Ryssar medh the Swenske Ryssar / sinnemellan.

12. Medh Iustering vppå Måål och Wicht / skal hållas effter för thetta giorde förordning / och besynerligh effter 1638. åhrs Riksdags Besluth / och emedan öfwer Spannemålets Mätare åtskillighe klaghomaål inkomma / så är them ett särdeles Måneer oförsälskeligen at mäta / förestält / ther effter Köparen och Sältaren hafwa sigh at rätta.

13. Then giorde förordning aff then Kongl. Regeringen 1637. om Brännwedder som ankommer / och bör wara Kastwedden 5. quarter / och Bruggwedden 6. quarter lång / blifwer här medh vpreppat / och förbudt at ingen köpe någon wedh ofambnad / och then som aff Brookskare och Bråkiare icke är gillat.

14. Medh Höököpet är den förordning giord / at alt ankommande Höö / måtte vthi wisse krönte Parmer
A ii och

och Skryndor måtas aff ther till satte Mätare / och eff-
ter den ordning aff Trycket är vthgången / för: än någon
vnderstår sigh något Höd at köpa eller sälja.

15. Intet Skepp som affgår / må köpa och intagha
meera Bedh / än thet til bränning vppå reesan nödtorff-
tigt behöfver.

16. Håkarna skola vara plichtige at förskrifva el-
ler sielfve reesa och handla på the Orter hwadan Rött/
Sist och Victualie Perzedler komma / och intet allena litta
på thet som til Bryggian ankommer / hwar the intet sko-
le hafwa loff några sådana perzedler på 10. daghars
tjindh at vpköpa / för: än Stadzens Inwånare til sitt
hushushöf / sigh provianterat hafwa.

17. Wijnhandlare / skole och vara plichtige / at rät-
ta sigh effter för: a gjorde Ordning / och intet hafwa
Keenst och Franst Wijn i en Källare tilhopa / eller nå-
got vpköpa eller sälja / för: än thet aff Stadzens Wijn-
profware profwat / och aff Rådet Taxerat warder / och
Taxan på Källaredören anslaghen.

18. Alla the som Bryggiare Ambetet willia drifwa /
skole när ansagt blifwer / angifwa sigh hoos Borgmä-
stare och Råd / och sigh effter giord Ordning rätta /
ingalunda säljandes något Döl kammetaals / icke heller
widh Tunnor / för: än thet profwat och taxerat warder.

19. Ingen skal vnderstå sigh / at idka något Bryg-
gerij til Gahlu / medh mindre han ther til loff och til-
stånd hafwer / och sigh medh Accisen affsumit.

20. Sammaledes skole och alle the angifwa sigh /
som Rödgerij bruka wela / och hålla sigh effter vprättas-
de

de Ordning / thes förvthan skal ingen hafwa macht och
tillstånd / något Döl kammetaals at försälja.

21. I lika mätto skola och alle the angifwa sigh som
Månglerij bruka / at the måtte i sine wissa clasles för-
deelas / och lesiwa effter then Ordning som här til är
giord / och nu ytterligere skal vprättas.

22. I synnerheet blifwer förbudt / at ingen Mån-
glare eller Månglersta löper vth på Landet eller i Tull-
portarna / at vpköpa thet som til Staden lärer / vthan
läter alla Wärror först komma til Torg / icke heller
skola the hafwa loff at löpa kring Staden och i Hwisen /
som här til skedt är.

23. För Röttmånglare / Bakare / Bryggiare / Fi-
skiare och Månglerstor / skal månadeligh en wiss Taxa
vprättas / ther effter the widh straff tilgörandes / sine
Wärror försälja skole.

24. Alla Handtwärckare och Ambetesmän / skole
sigh inställa för Ståthållaren och Borgmästare och
Råd / vpwijsa sine Skräer / och hwad the ther widh
hafwa at påminna / ther på the ett rättwist Vthslag
skole hafwa til at affwänta.

25. The skole och vara förplichtade at inläggja
en billigh Taxa på alt arbete / hwilken skal blifwa öfwer-
sedd / och hwarion och enom til rättelse publicerat.

26. Såsom vthi theas Ambetes Skräer förmå-
les / at thet en Mästare til en wiss dagh lofwar ett arbe-
te ferdigt / och thet intet håller / skal böta för hwar dagh
han sin lofwen öfwerträder / en daler / altså blifwer sam-
ma Ordning här medh vpreppat / och them som thet wid-
kommer / förestält.

27. Eme

27. Emedan och befinner / at mången intet vill be-
möda sigh / eller blyes at föra den för rätta / som emoot
Taxan och släka Ordningar bryter / ty är godt summit
och beslutit / at när någon gifwer Saken an för Stadz
Fiscalen medh gode skäl och witnen / så skal Fiscalen wa-
ra skyldigh at vthföra Saken / och ther aff niuta Måls-
äganderätten.

28. Såsom alla andra Saker / som öfwer billig-
heeten siegras / och någon dyrheet förorsaka / blifwa ta-
xerade, altså skole och Apoteken i Staden besichtigas /
och på theras innehaffde Saker en wis Taxa sättas /
jemwål och medh Medicis en wis affhandling göras /
hwad them för theras möda och arbete medh rätta til-
kommer.

29. Thet skal i thessa dagar een nogha ransakning
anställas / i Stadhen och på Malmarne / at erfara /
hwad för Folk i Staden wistas / och hwad Handtering
the bruka / och the som rå icke kunna bewiisa sigh någon
åhrlich Handel och Liffzöppehålle förhafwa / skola
Staden förwiisas / och the som sådant Onyttigt parti
hysa och herbergera / skole effter Lagen straffade blifwa.

30. Thet blifwer och åthwarnat och förbudt / at
ingen må ropa / skrjka och skjuta på Gatan om Nätter-
na / så framt han fångelse och tilbörlichit straff täncker
at vndwika.

31. Thet skal icke heller någon Krögare eller Källar-
sven / sälja och vthtappa något Döl / Wijn eller hwarie
handa dryck i theras hws och källare / för them som ther
sittia willia / sedan klockan är 9. slagit / wid boot 40. m.

32. Så

32. Så snart någon fremmande til Staden an-
kommer / skal Wården / hoos hwilken han indragher /
strax på tijman gifwa thet an på Slottet / widh bödth
50. dal. och thes förvthan plichtigh at swara för alt eff-
tertaal; Sammaledes och när Västen vthur Landet
förreeser.

33. Västgifsware / Tawernare och Johrmån / skole
förefee sigh medh goda Logementer, Sånger och Tra-
ctamenter, sampt Hästar och fordenskap at besodra ree-
sande Folk / rättandes sigh effter then Ordning åhr
1638. them gifwen och förestält är.

34. Til Stadzens heder och nödtorfft är resolve-
rat at byggia en anseentligh Beurle på Jerntorget / ther
vthi Banco, Packhws / Fracht och Tolag; Sammar /
tillijka kan begripas.

35. Sammaledes blifwer på Noriemalm ett Stad-
zens public Bruggewhs vprättat.

36. Item måtte och åtskillige Broer i Staden la-
gas och bättras / och Munkebroohampnen vprensas.

37. Alla Bråde och Hödbodar / Stall och Swis-
nehws / effter föra gjorde åthwarning / nederliffwas.

38. Ingen före Dreentligheet i Strömen / Ham-
bnerna / widh Muren / på Torget / eller annorstädes i
Staden / widh 12. m. bödth.

39. Til at föra Dreentligheet aff Gatorna / låter
Staden hålla Hästar och Kärroz / som dageligen gå om
kring / Item Pramar i Hambnen / ther oreentligheeten
kan läggias och afföras / til hwilken bekostnad hwart
och ett hws i Staden gör ett billigt förskott.

40. Then

40. Then som obygda Tompt hafwer / wari skyldigh
sielff at byggia / eller uplåta them som byggia / effter förrige
giorde Stadgar och åthwarningar.

41. Gatur / som ännu icke lagde äre / böre medh första
steenläggias / och the diuue och brandre Rännesteenarne
förändras.

42. Hwar och en hafwe sin Brandredskap ferdigh / at
tee och wijsa them som i thessa daghar ther effter at ransaka
blifwa vthskickade.

43. Then Brandordning som nyligen fattat och öfwer
sedd är / skal blifwa hwar och en til rättelse publicerat.

44. Emedan och Allmänne Mönstring medh thet för
sta blifwer anstält / så åthwarnas Borgerskapet at hålla
sig medh sine Gewähr färdige / sielfwe medh sine Geseller
och Drengiar på förordnade rum och ställe at comparera.

45. All Dobbel / Terningz och Peningspeel / på Ga
tur / Torg / Gränder / Hampner / och ther aff sltande
liudh på Kyrckiegårdar / så wäl när Gudztiensten förrättas
som the emellan bör ändteligen uphöra och affskaffas : Til
then ända warda alla Förälldrar / Förmyndare / Hwifvön
der / Vårefäder / Mästare / och the som hafwa öfwer någhon
at biuda / och råda / här medh alswarligen förmante / at the
widh straff tilgörande / som i Ordinantien skal förmält blif
wa / hålla Hand ther öfwer / at theas Barn / Papiller / Le
gohion och Vårepoiskar / ther ifrån affhållas.

46. Ingen är hådan at tillåtit här i Staden och på Mal
marna at ohelga Sabbathen / antingen medh Köpande el
ler Sälliande / medh Mångleri / Söl och Brennewins
Bodars upning / eller ock medh stort släp och arbete : Then
sig här emoot driffar at göra / för än effter Affronsan
gen / och Gudztiensten är til ända / bör the 20. dal.

Sölswer Mynt.

Kongl. May: ^h

35.

PLACAT

Angående Revision öfwer Justitiæ
sakerna.

ANNO M. DC. LXII.

Stockholm/

at hoos Henrich Keyser / Kongl. Booktryckare.